

บทที่ ๕
สรุปและขอเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้มุ่งจะศึกษาความคิดเห็นและการปฏิบัติที่เป็นจริงเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้ทองซังและเจ้าหน้าที่ในเรือนจำกลางคลองเปรม เปรียบเทียบกับทัศนสถานหญิง ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์เป็น ๒ ชุด คือ ชุดสำหรับผู้ทองซังและสำหรับเจ้าหน้าที่ในแต่ละชุดแบ่งคำถามเป็น ๒ ลักษณะ คือ คำถามแบบเลือกตอบและแบบอัตราส่วนประเมินค่า

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้เจ้าหน้าที่และทำการสัมภาษณ์ผู้ทองซัง ทั้งในเรือนจำกลางคลองเปรมและทัศนสถานหญิง จำนวนทั้งสิ้น ๔๐๐ ชุด โดยแบ่งจำนวนดังกล่าวออกเป็นกลุ่มดังนี้ คือ ผู้ทองซังชายในเรือนจำกลางคลองเปรม จำนวน ๒๐๐ ชุด ผู้ทองซังหญิงในทัศนสถานหญิง จำนวน ๑๐๐ ชุด เจ้าหน้าที่ในเรือนจำกลางคลองเปรมและในทัศนสถานหญิงแห่งละ ๕๐ ชุด รวมเป็น ๑๐๐ ชุด

คำตอบจากแบบสอบถามในส่วนที่เป็นแบบเลือกตอบ ทั้งจากผู้ทองซังและเจ้าหน้าที่ นำเสนอผลในรูปของตารางอัตราส่วนร้อยละ แสดงถึงลักษณะประชากร ความคิดเห็นและการปฏิบัติที่เป็นจริงด้านต่าง ๆ กับตารางที่แสดงผลการทดสอบสมมติฐานเป็นตาราง ๒ ทาง ที่แจกแจงรูปแบบของความสัมพันธ์ตามแบบปรนภูมิและพิสัยภูมิ ตามสถานภาพด้านต่าง ๆ ของผู้ทองซังและเจ้าหน้าที่ แล้วทดสอบทางสถิติด้วยค่าไค-สแควร์ และค่า Gamma ในส่วนของผู้ทองซัง และเฉพาะค่าไค-สแควร์ ในส่วนของเจ้าหน้าที่ สำหรับคำตอบจากแบบสอบถามในส่วนที่เป็นแบบอัตราส่วนประเมินค่าทั้งของผู้ทองซังและเจ้าหน้าที่ นำเสนอในรูปของตารางแสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็น และการปฏิบัติที่เป็นจริงเกี่ยวกับความสัมพันธ์ และเรื่องราวต่าง ๆ ภายในเรือนจำและทัศนสถาน แล้วทดสอบทางสถิติเพื่อหาค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ทองซังกับผู้ทองซัง และเจ้าหน้าที่กับเจ้าหน้าที่ในเรือนจำกลางคลอง-

เปรียบกับทัศนสถานหญิง ด้วยการคำนวณค่า t (t test) อีกด้วย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ ดังนี้ .-

๑. สถานภาพของผู้ทองขัง

๑.๑ อายุ ผู้ทองขังชายในเรือนจำกลางคลองเปรม ส่วนมากเป็นผู้ที่มีอายุระหว่าง ๒๐ ถึง ๒๕ ปี (ร้อยละ ๖๘.๕) เช่นเดียวกับผู้ทองขังหญิงในทัศนสถานหญิง ส่วนมากก็มีอายุระหว่าง ๒๐ ถึง ๒๕ ปี (ร้อยละ ๔๕.๐) กลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุดในเรือนจำกลางคลองเปรมได้แก่กลุ่มผู้ทองขังที่มีอายุ ๕๐ ปีขึ้นไป (ร้อยละ ๔.๐) ในขณะที่ทัศนสถานหญิงได้แก่กลุ่มผู้มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปีลงมา (ร้อยละ ๕.๐)

๑.๒ ศาสนา ผู้ทองขังทั้งในเรือนจำกลางคลองเปรมและทัศนสถานหญิง ส่วนมากคือร้อยละ ๕๗.๐ และ ๕๒.๐ ตามลำดับ นับถือศาสนาพุทธ รองลงมาได้แก่ศาสนาอิสลาม และคริสต์ ตามลำดับทั้งสองแห่ง แต่ก็มีจำนวนน้อยมาก

๑.๓ สถานภาพสมรส ผู้ทองขังในเรือนจำกลางคลองเปรมส่วนมากร้อยละ ๖๑.๐ ยังเป็นโสด ในขณะที่ทัศนสถานหญิงส่วนมากเป็นผู้สมรสแล้ว (ร้อยละ ๔๖.๐) อัตราการหย่าร้างและเป็นหม้าย พบว่าผู้ทองขังหญิงมีอัตราร้อยละสูงกว่าผู้ทองขังชาย การหย่าร้างพบที่ผู้ทองขังชายส่วนมากหย่าร้างในระหว่างท้องโทษในขณะที่ผู้ทองขังหญิงส่วนมากหย่าร้างก่อนการท้องโทษ

๑.๔ การศึกษา ผู้ทองขังทั้งชายและหญิง ส่วนมากมีการศึกษาเพียงระดับ ป. ๑ ถึง ป. ๔ คือมีอัตราร้อยละ ๔๖.๐ และ ๕๐.๐ ตามลำดับ ที่ไม่เคยเรียนหนังสือมาก่อนเลย พบว่าผู้ทองขังหญิงมีมากกว่าผู้ทองขังชาย ส่วนที่ได้รับการศึกษาในระดับสูงขึ้นไป ผู้ทองขังชายมีมากกว่าผู้ทองขังหญิง

๑.๕ อาชีพ ผู้ทองขังส่วนมากในเรือนจำกลางคลองเปรม (ร้อยละ ๕๑.๐) มีอาชีพรับจ้างมาก่อน ในขณะที่ผู้ทองขังส่วนมากในทัศนสถานหญิง (ร้อยละ ๓๖.๐) มีอาชีพค้าขาย และร้อยละ ๓๔.๐ มีอาชีพรับจ้าง อาชีพอื่น ๆ มีน้อยมาก และที่ไม่ได้ประกอบอาชีพเลยพบว่ามีร้อยละ ๑๕.๕ ในเรือนจำกลางคลองเปรมและร้อยละ ๑๓.๐ ในทัศนสถานหญิง

๑.๖ รายได้ก่อนการต้องโทษ ผู้ต้องขังโดยส่วนรวมทั้งในเรือนจำกลาง
คลองเปรมและทัณฑสถานหญิง ร้อยละ ๒๕.๕ และ ๓๑.๐ ตามลำดับ มีรายได้ระหว่าง
๑,๐๐๑ - ๒,๐๐๐ บาท ต่อเดือน ผู้ที่มีรายได้ตั้งแต่ ๕,๐๐๑ บาทขึ้นไปพบว่า ในทัณฑสถาน
หญิงมีมากกว่าในเรือนจำกลางคลองเปรม แต่ผู้ที่ไม่มียาได้เลยมีในเรือนจำกลางคลองเปรม
มากกว่าในทัณฑสถานหญิง

๑.๗ จำนวนครั้งที่เคยต้องโทษ ผู้ต้องขังทั้งชายและหญิงส่วนมาก คือร้อยละ
๔๘.๕ และ ๖๘.๐ ตามลำดับ เป็นผู้ที่ไม่เคยต้องโทษมาก่อน โดยส่วนรวมผู้ต้องขังชาย เป็น
ผู้ที่เคยต้องโทษมาก่อนและมีจำนวนครั้งสูงกว่าผู้ต้องขังหญิง

๑.๘ ลักษณะความผิด ผู้ต้องขังชายร้อยละ ๕๑.๕ มีความผิดเกี่ยวกับการ
ปहुร่ายต่อทรัพย์สิน ในขณะที่ผู้ต้องขังหญิงร้อยละ ๔๘.๐ มีความผิดเกี่ยวกับพระราชบัญญัติ
ยาเสพติดให้โทษ รองลงมาคือความผิดเกี่ยวกับการปहुร่ายต่อชีวิต โดยอัตราร้อยละ ๒๓.๕
สำหรับผู้ต้องขังชายและร้อยละ ๑๕.๐ สำหรับผู้ต้องขังหญิง

๑.๙ กำหนดโทษ ผู้ต้องขังชายส่วนมากคือร้อยละ ๓๐.๕ มีกำหนดโทษ
ระหว่าง ๑๑ ถึง ๑๕ ปี ในขณะที่ผู้ต้องขังหญิงร้อยละ ๕๒.๐ มีกำหนดโทษระหว่าง ๒ ถึง
๕ ปี สำหรับโทษตั้งแต่ ๒๑ ปีขึ้นไปพบว่า ทั้งผู้ต้องขังชายและหญิงมีจำนวนร้อยละ ๕.๐ เท่า
กัน

๑.๑๐ ฐานผู้ต้องขัง ผู้ต้องขังทั้งชายและหญิงส่วนมากเป็นผู้ต้องขังชั้นกลาง
รองลงมาคือชั้นดี ก็มากและชั้นเยี่ยมตามลำดับ ผู้ต้องขังชั้นเลวมีน้อยมาก และปรากฏว่า
ไม่มีผู้ต้องขังชั้นเลวเลย ทั้งในเรือนจำกลางคลองเปรมและทัณฑสถานหญิง

๑.๑๑ การใช้จ่าย โดยส่วนรวมแล้วผู้ต้องขังหญิงใช้จ่ายเงินส่วนตัวภายใน
ทัณฑสถานต่อเดือนสูงกว่าผู้ต้องขังชาย คือร้อยละ ๔๘.๐ ใช้จ่ายระหว่าง ๑๐๑-๕๐๐ บาท
ต่อเดือน ในขณะที่ผู้ต้องขังชายร้อยละ ๖๐.๕ ใช้จ่ายเพียงระหว่าง ๑ - ๑๐๐ บาทต่อเดือน
ที่ใช้จ่ายตั้งแต่ ๑,๐๐๑ บาทขึ้นไป พบว่ามีร้อยละ ๘.๐ ในทัณฑสถานหญิงและร้อยละ ๓.๕
ในเรือนจำกลางคลองเปรม

๒. สถานภาพของเจ้าหน้าที่

๒.๑ อายุ เจ้าหน้าที่ส่วนมากทั้งในเรือนจำกลางคลองเปรมและทัณฑสถานหญิงอยู่ในวัยหนุ่มสาว คือมีอายุ ระหว่าง ๒๐ ถึง ๒๕ ปี ร้อยละ ๔๖.๐ เท่ากัน เจ้าหน้าที่ที่มีอายุ สูงถึงแก่ ๕๐ ปีขึ้นไป พบว่ามีร้อยละ ๑๕.๐ ในเรือนจำกลางคลองเปรมและร้อยละ ๘.๐ ในทัณฑสถานหญิง

๒.๒ สถานภาพสมรส ผู้ต้องขังทั้งในเรือนจำกลางคลองเปรมและทัณฑสถานหญิงส่วนมากสมรสแล้ว โดยมีอัตราร้อยละ ๖๘.๐ และ ๕๖.๐ ตามลำดับ ที่ยังเป็นโสดพบว่า มีอัตราร้อยละ ๓๐.๐ เท่ากัน ทั้งสองแห่ง

๒.๓ ระดับการศึกษา เจ้าหน้าที่ทั้งสองแห่งไม่แตกต่างกันมากนักเกี่ยวกับระดับการศึกษา ถือส่วนมากมีวุฒิระดับ มศ.๒ หรือเทียบเท่า ร้อยละ ๕๔.๐ เท่ากัน ระดับปริญญาตรีขึ้นไปมีร้อยละ ๖.๐ เท่ากัน

๒.๔ ประสบการณ์การทำงาน เจ้าหน้าที่ร้อยละ ๓๒.๐ ในเรือนจำกลางคลองเปรม และร้อยละ ๔๘.๐ ในทัณฑสถานหญิงรับราชการในสังกัดกรมราชทัณฑ์มาต่ำกว่า ๕ ปี จำนวนที่เพิ่มขึ้นไปมีอัตราลดน้อยลง ที่รับราชการมากกว่า ๓๐ ปี พบว่ามีร้อยละ ๑๐.๐ ในเรือนจำกลางคลองเปรมและร้อยละ ๖.๐ ในทัณฑสถานหญิง

๓. ความคิดเห็นและการปฏิบัติของผู้ต้องขัง

๓.๑ เกี่ยวกับลักษณะที่คชของเจ้าหน้าที่ ผู้ต้องขังในเรือนจำกลางคลองเปรมและทัณฑสถานหญิงส่วนมากมีความเห็นตรงกันว่า เจ้าหน้าที่ที่คชนั้นจะต้องปฏิบัติต่อผู้ต้องขังอย่างยุติธรรมเป็นประการแรก ประการต่อไปคือจะต้องเข้าใจและเห็นใจผู้ต้องขัง และมีความเป็นกันเองกับผู้ต้องขังตามลำดับ

๓.๒ เกี่ยวกับการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ ผู้ต้องขังส่วนมากในทัณฑสถานหญิงคือร้อยละ ๕๑.๐ เห็นว่า เจ้าหน้าที่ที่มีความยุติธรรมพอสมควร ในขณะที่ในเรือนจำกลางคลองเปรมเห็นด้วยร้อยละ ๒๑.๐ ที่เห็นว่าไม่ค่อยมีความยุติธรรม มีร้อยละ ๑๘.๐ และ ๕.๐ เกรงครักในระเบียบวินัยมากเกินไป ร้อยละ ๕.๐ และ ๗.๐ และที่เห็นว่าเจ้าหน้าที่มักถูก

เหยียดทนายผู้ทองซึ่งเสมอ มีร้อยละ ๑๔.๕ และ ๓.๐ ในเรือนจำกลางคลองเปรม และ
ทัณฑสถานหญิงตามลำดับ

๓.๓ เกี่ยวกับสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข ผู้ทองซึ่งส่วนมากทั้งในเรือนจำ
กลางคลองเปรมและทัณฑสถานหญิง เห็นว่าสิ่งแรกที่ควรปรับปรุงแก้ไขคือเรื่องการเงินอยู่
หลักเกณฑ์ของผู้ทองซึ่ง อันที่จริงก็คือการปฏิบัติของผู้ทองซึ่ง และความประพฤติของเจ้าหน้าที่
ตามลำดับ

๓.๔ เกี่ยวกับความไม่พึงพอใจต่อเจ้าหน้าที่ ผู้ทองซึ่งส่วนมากทั้งในเรือน
จำกลางคลองเปรมและทัณฑสถานหญิง ไม่พอใจเกี่ยวกับการทุจริต ความลำเอียงและการ
บังคับขู่เข็ญของเจ้าหน้าที่ตามลำดับ มีผู้ทองซึ่งร้อยละ ๑๖.๐ ในเรือนจำกลางคลองเปรม
และร้อยละ ๑๐.๐ ในทัณฑสถานหญิงที่ไม่ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องนี้

๓.๕ เกี่ยวกับการไม่ได้รับความเป็นธรรมจากทางเรือนจำ ผู้ทองซึ่ง
ส่วนมากในเรือนจำกลางคลองเปรม คือร้อยละ ๓๔.๕ มักจะนำเรื่องนี้ไปปรึกษาหารือกับ
เพื่อผู้ทองซึ่ง ในขณะที่ผู้ทองซึ่งในทัณฑสถานหญิง ส่วนมากร้อยละ ๓๖.๐ อยู่เฉย ๆ ไม่ทำ
อะไร การร้องเรียนต่อทางเรือนจำตามระเบียบนั้น พบว่า มีร้อยละ ๒๖.๕ ในเรือนจำ
กลางคลองเปรม และมีเพียงร้อยละ ๑๑.๐ ในทัณฑสถานหญิง

๓.๖ เกี่ยวกับการติดต่อกับทางเรือนจำ ผู้ทองซึ่งในเรือนจำกลางคลอง
เปรมส่วนมาก มีความจำเป็นที่ต้องติดต่อกับเรื่องการรักษาพยาบาล การขออนุญาต
ต่าง ๆ และการรับส่งจดหมายและญาติเยี่ยมตามลำดับ ในขณะที่ผู้ทองซึ่งในทัณฑสถานหญิง
ส่วนมากก็ติดต่อกับการรับส่งจดหมายและญาติเยี่ยม รองลงมาคือการรักษาพยาบาล
ที่ไม่เคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่เลยพบว่ามีร้อยละ ๖.๐ ในเรือนจำกลางคลองเปรม และ
เพียงร้อยละ ๑.๐ ในทัณฑสถานหญิง

๓.๗ เกี่ยวกับการถูกลงโทษทางวินัย ผู้ทองซึ่งส่วนมากคือร้อยละ ๒๖.๕
ในเรือนจำกลางคลองเปรมและร้อยละ ๔๕.๐ ทัณฑสถานหญิง เป็นผู้ที่ไม่เคยถูกลงโทษ
ทางวินัย ที่เคยถูกลงโทษทางวินัยส่วนมากมีสาเหตุมาจากการทะเลาะกับเพื่อนผู้ทองซึ่ง
เป็นประจำสำคัญ

๔. ความคิดเห็นและการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่

๔.๑ เกี่ยวกับงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ เจ้าหน้าที่ส่วนมากในเรื่องจำกลางคลองเปรม (ร้อยละ ๔๘.๐) เห็นว่าเป็นงานที่มีความสำคัญและพอใจทำ ในขณะที่ส่วนมากในทัศนสถานหญิง (ร้อยละ ๓๒.๐) เห็นว่าเป็นงานที่ลำบากแต่พอทนได้ ที่เห็นว่าจำเจน่าเบื่อหน่ายพบร้อยละ ๑๔.๐ ในทัศนสถานหญิงและร้อยละ ๖.๐ ในเรื่องจำกลางคลองเปรม สำหรับข้อที่ว่าถ้ามีโอกาสจะเปลี่ยนงานใหม่ พบว่ามีร้อยละ ๑๒.๐ เท่ากันทั้งสองแห่ง

๔.๒ เกี่ยวกับความกังวลใจในการปฏิบัติหน้าที่ เจ้าหน้าที่ส่วนมากในเรื่องจำกลางคลองเปรม (ร้อยละ ๓๖.๐) ไม่เคยมีความกังวลใจในการปฏิบัติงาน รองลงมาคือร้อยละ ๓๐.๐ กลัวผู้ต้องขังแตกหักหลบหนี ในขณะที่คนทำหน้าที่รับผิดชอบ ส่วนในทัศนสถานหญิง เจ้าหน้าที่ร้อยละ ๕๒.๐ กลัวผู้ต้องขังแตกหักหลบหนี และร้อยละ ๓๐.๐ ไม่เคยมีความกังวลใจ

๔.๓ เกี่ยวกับลักษณะของผู้ต้องขังที่ง่ายต่อการปกครองและความคุม เจ้าหน้าที่ในเรื่องจำกลางคลองเปรมส่วนมาก (ร้อยละ ๓๔.๐) เห็นว่ามักจะเป็นกลุ่มผู้ต้องขังที่มีอายุค่อนข้างสูง ในขณะที่เจ้าหน้าที่ในทัศนสถานหญิงส่วนมาก (ร้อยละ ๕๐.๐) เห็นว่าเป็นกลุ่มผู้ต้องขังที่สนใจในการอบรมและฝึกวิชาชีพ

๔.๔ เกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ต้องขัง เจ้าหน้าที่ส่วนมาก (ร้อยละ ๓๐.๐) ในเรื่องจำกลางคลองเปรมเห็นว่า ผู้ต้องขังที่สนิทสนมเป็นการส่วนตัวกับเจ้าหน้าที่มักชอบฝ่าฝืนระเบียบวินัยเล็ก ๆ น้อย ๆ และแสดงอำนาจเหนือผู้ต้องขังอื่นเป็นอันกำบัง สำหรับเจ้าหน้าที่ในทัศนสถานหญิง ร้อยละ ๕๐.๐ เห็นว่าผู้ต้องขังชอบแสดงอำนาจเหนือผู้ต้องขังอื่น และมีอิทธิพลบางอย่างเหนือผู้ต้องขังอื่นเป็นอันกำบังลงมา

๔.๕ เกี่ยวกับความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ต่อพฤติกรรมในบางเรื่องของผู้ต้องขัง เจ้าหน้าที่ส่วนมากในเรื่องจำกลางคลองเปรม (ร้อยละ ๔๒.๐) พอใจที่ผู้ต้องขังมีระเบียบวินัยดี ในขณะที่เจ้าหน้าที่ในทัศนสถานหญิงส่วนมาก (ร้อยละ ๕๐.๐) พอใจที่ผู้ต้องขังเชื่อฟัง และให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ด้วยดี

๔.๖ เกี่ยวกับการปฏิบัติของผู้ต้องขังที่มีปัญหาส่วนตัว เจ้าหน้าที่ในเรือนจำกลางคลองเปรมและทัณฑสถานหญิงปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่มีปัญหาส่วนตัวตรงกัน คือ ส่วนมากจะปลอบใจและแนะนำการแก้ปัญหาแก่ผู้ต้องขัง รองลงมาคือช่วยแก้ปัญหาให้เท่าที่จะช่วยได้

๔.๗ เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัยเพียงเล็กน้อย เจ้าหน้าที่ในเรือนจำกลางคลองเปรมและทัณฑสถานหญิงร้อยละ ๘๖.๐ และ ๘๖.๐ ตามลำดับ มักจะเรียกผู้ต้องขังมาว่ากล่าวตักเตือน ที่ลงโทษทัณฑ์พวามีเพียงร้อยละ ๒.๐ ทั้งสองแห่ง

๕. การเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ต้องขังและเจ้าหน้าที่

๕.๑ ความคิดเห็นของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางคลองเปรม และทัณฑสถานหญิง โดยเฉลี่ยแล้วเห็นด้วยกับรายการที่ว่า เจ้าหน้าที่มีความยุติธรรมในการพิจารณาคดี ความชอบของผู้ต้องขัง และการควบคุมผู้ต้องขังเจ้าหน้าที่กระทำตามระเบียบแบบแผนที่กำหนดไว้ ส่วนในรายการที่ว่า การปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง เจ้าหน้าที่มักเอาเรื่องส่วนตัวเข้ามาเกี่ยวข้องอยู่เสมอ และความไม่พอใจต่อพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ในบางเรื่องนั้น ผู้ต้องขังไม่เห็นด้วยและมีเวรทั้งในเรือนจำกลางคลองเปรมและทัณฑสถานหญิง ในรายการอื่น ๆ ผู้ต้องขังเห็นด้วยในระดับปานกลาง

การทดสอบด้วยค่า t เพื่อหาความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นระหว่างผู้ต้องขังในเรือนจำกลางคลองเปรมกับในทัณฑสถานหญิงพบว่า ความคิดเห็นของผู้ต้องขังทั้งสองแห่งไม่แตกต่างกันในรายการที่ว่า ผู้ต้องขังที่สนิทสนมกับเจ้าหน้าที่มักจะมีผลประโยชน์ร่วมกัน ผู้ต้องขังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงมาก่อน มักจะมีเพื่อนผู้ต้องขังเข้าเป็นพวกด้วย และผู้ต้องขังส่วนมากพยายามทำดีที่สุดแก่เจ้าหน้าที่มักคอยจับผิดอยู่ตลอดเวลา ส่วนรายการอื่น ๆ ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ต้องขังทั้งสองแห่ง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ (ตารางที่ ๔๕ หน้า ๑๒๖)

๕.๒ ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ในเรือนจำกลางคลองเปรมและทัณฑสถานหญิง โดยเฉลี่ยแล้วเห็นด้วยกับรายการที่ว่า การเคร่งครัดในระเบียบวินัยมากเกินไป บางครั้งก็ทำให้ผู้ต้องขังพยายามซัดขึ้นได้ โดยส่วนรวมแล้วเจ้าหน้าที่เคร่งครัดในการควบคุม

ผู้ต้องขังมาก และเจ้าหน้าที่ที่ขาดความยุติธรรมมักจะขัดแย้งกับผู้ต้องขังอย่างเห็นได้ชัด
ในรายการอื่น ๆ เจ้าหน้าที่ในทั้งสองแห่งเห็นควยในระดับปานกลาง

การทดสอบควยค่า t พบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ทั้งสองแห่ง
ไม่แตกต่างกันเกือบทุกรายการ ยกเว้นในรายการที่ว่า การเล็งครัดในระเบียบวินัยมาก
เกินไป บางครั้งก็ทำให้ผู้ต้องขังพยายามขัดขึ้นได้ ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ (ตารางที่ ๘๖ หน้า ๑๑๑)

๖. ค่าเฉลี่ยการปฏิบัติของผู้ต้องขังและเจ้าหน้าที่

๖.๑ การปฏิบัติที่เป็นจริงของผู้ต้องขัง ทั้งในเรือนจำกลางคลองเปรม
และทัณฑสถานหญิง (ตารางที่ ๘๗ หน้า ๑๑๕) โดยเฉลี่ยแล้วเกือบทุกรายการผู้ต้องขังได้
ปฏิบัติหรือได้รับน้อยและน้อยมาก ยกเว้นในรายการที่ว่า การได้รับความสะดวกในการ
ติดต่อเรื่องราวต่าง ๆ กับเจ้าหน้าที่เรือนจำ ผู้ต้องขังทั้งสองแห่งได้รับความสะดวกอยู่
บ้าง (ในระดับปานกลาง)

การทดสอบควยค่า t พบว่าค่าเฉลี่ยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางคลองเปรม
กับในทัณฑสถานหญิง มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เกือบทุกราย
การ ยกเว้นในรายการที่ว่า การได้รับความชมเชยหรือแสดงความพอใจจากเจ้าหน้าที่ และ
การได้รับการจ่ายออกไปทำงานนอกเรือนจำ ผู้ต้องขังทั้งสองแห่งได้รับน้อยและน้อยมาก
ตามลำดับ โดยมีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

๖.๒ การปฏิบัติที่เป็นจริงของเจ้าหน้าที่ พบว่าเจ้าหน้าที่ทั้งในเรือนจำ
กลางคลองเปรมและทัณฑสถานหญิง ได้ปฏิบัติเป็นประจำเกี่ยวกับการวางลาดักเตือนผู้
ต้องขังที่กระทำผิดวินัยของเรือนจำ และปฏิบัติน้อยเกี่ยวกับการขอร้องให้ผู้ต้องขังช่วยงาน
ส่วนตัวเล็ก ๆ น้อย ๆ ในรายการอื่น ๆ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหรือได้รับในระดับปานกลาง

การทดสอบควยค่า t พบว่าการปฏิบัติเป็นการส่วนตัวกับผู้ต้องขัง การที่ผู้
ต้องขังพยายามทำความสนิทสนมควย และการที่ผู้ต้องขังขอร้องของเครื่องใช้เล็ก ๆ น้อย ๆ

นั้นค่าเฉลี่ยของเจ้าหน้าที่ทั้งสองแห่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕
ในรายการอื่น ๆ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันในทางสถิติ (ตารางที่ ๔๔ หน้า ๑๑๖)

๗. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ทองซังกับเจ้าหน้าที่

๗.๑ ในส่วนของผู้ทองซัง โดยเฉลี่ยแล้วผู้ทองซังทั้งในเรือนจำกลาง
คลองเปรมและทัณฑสถานหญิง มีความสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ตามแบบปฐมภูมิน้อยกว่าแบบ
ทุติยภูมิ แต่มีจำนวนแตกต่างกันอยู่บางระหว่างเรือนจำกลางคลองเปรมกับทัณฑสถานหญิง
กล่าวคือ ผู้ทองซังในเรือนจำกลางคลองเปรมมีความสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ตามแบบปฐมภูมิ
ร้อยละ ๔๑.๖ และตามแบบทุติยภูมิร้อยละ ๕๘.๔ ในขณะที่ในทัณฑสถานหญิงผู้ทองซังมี
ความสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ตามแบบปฐมภูมิเพียงร้อยละ ๑๕.๐ และทุติยภูมิร้อยละ ๘๕.๐
แสดงว่าผู้ทองซังในเรือนจำกลางคลองเปรมมีความสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ตามแบบปฐมภูมิ
สูงกว่าผู้ทองซังหญิงในทัณฑสถานหญิง

การทดสอบสมมติฐานที่ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ทองซังกับเจ้าหน้าที่
ตามแบบปฐมภูมินั้น ขึ้นอยู่กับสถานภาพทางต่าง ๆ ของผู้ทองซัง ปรากฏว่าค่าไค-สแควร์
ที่คำนวณได้ในทุกรายการทั้งในส่วนของผู้ทองซังชายและผู้ทองซังหญิง ไม่มีนัยสัมพันธ์ทาง
สถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งแสดงว่าสถานภาพของผู้ทองซังทางต่าง ๆ ไม่มีส่วนสัมพันธ์กันกับ
รูปแบบของความสัมพันธ์ระหว่างผู้ทองซังและเจ้าหน้าที่ แต่เมื่อทดสอบด้วยค่า Gamma
อีกครั้งหนึ่งพบว่า กำหนดโทษของผู้ทองซังในทัณฑสถานหญิงและสถานภาพทางเศรษฐกิจ
และสังคมก่อนการต้องโทษของผู้ทองซังในเรือนจำกลางคลองเปรม มีนัยสำคัญทางสถิติ
ในทางบวกค่อนข้างสูง กับรูปแบบของความสัมพันธ์ระหว่างผู้ทองซังกับเจ้าหน้าที่ในราย
การอื่น ๆ ผลของค่า Gamma ไม่แตกต่างกันกับค่าไค-สแควร์

๗.๒ ในส่วนของเจ้าหน้าที่ จากการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ทั้งใน
เรือนจำกลางคลองเปรมและทัณฑสถานหญิง มีความสัมพันธ์กับผู้ทองซังตามแบบปฐมภูมิ
สูงกว่าแบบทุติยภูมิแต่ไม่มากนัก กล่าวคือ เจ้าหน้าที่ในเรือนจำกลางคลองเปรมร้อยละ
๕๖.๐ มีความสัมพันธ์ตามแบบปฐมภูมิ และร้อยละ ๔๔.๐ มีความสัมพันธ์ตามแบบทุติยภูมิ

ในทัศนสถานหญิง เจาหน้าที่ร้อยละ ๕๒.๐ มีความสัมพันธ์ตามแบบปฐมภูมิ และร้อยละ ๔๘.๐ มีความสัมพันธ์ตามแบบทุติยภูมิ

การทดสอบด้วยค่าไค-สแควร์ พบว่า สถานภาพทางต่าง ๆ ของเจาหน้าที่ คือ อายุ คุณวุฒิ ระดับตำแหน่ง ระยะเวลาทำงาน และสถานภาพสมรส ไม่มีนัยสัมพันธ์ทางสถิติกับรูปแบบของความสัมพันธ์ระหว่างผู้ต้องขังกับเจาหน้าที่ ซึ่งแสดงว่าสถานภาพที่แตกต่างกันของเจาหน้าที่ไม่มีอิทธิพลต่อแบบของความสัมพันธ์ระหว่างผู้ต้องขังกับเจาหน้าที่ให้แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิเคราะห์ในทางสถิติและข้อเท็จจริงจากข้อมูลที่ได้มาดังที่ได้พรรณามาโดยตลอด เป็นปัจจัยพื้นฐานในการเสนอแนะเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้ต้องขังและเจาหน้าที่ และการปฏิบัติของผู้ต้องขังในสาระสำคัญ ดังนี้

๑. โดยเหตุที่เรือนจำและทัศนสถานเป็นสถาบันควบคุมพฤติกรรมรวมของผู้ต้องขังแบบเบ็ดเสร็จ ผู้ต้องขังถูกจำกัดขอบเขตการเคลื่อนไหว และถูกคัดสิทธิทาง ๆ ที่พึงได้รับ เชนบุคคลภายนอกโดยทั่วไป ดังนั้นทางเรือนจำและทัศนสถานจึงควรพยายามสร้างบรรยากาศแห่งความเป็นมิตรระหว่างผู้ต้องขังและเจาหน้าที่ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและไว้วางใจซึ่งกันและกัน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการลดหย่อนความกังวลใจของผู้ต้องขัง และเกิดประสิทธิผลต่อการบวนการแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ต้องขังได้

๒. โดยทั่วไปแล้วผู้ต้องขังต้องการศึกษาไม่เข้าใจถึงสิทธิหน้าที่ในฐานะของผู้ต้องขัง ประกอบกับความเกรงกลัวอยู่ด้วย การให้การศึกษอบรม แนะนำชี้แจงเกี่ยวกับกฎระเบียบข้อบังคับ การร้องทุกข์ ตลอดจนทั้งวิธีการที่ถูกต้องในการสอบถามเรื่องราวต่าง ๆ เป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้ต้องขังเข้าใจถึงสิทธิ หน้าที่และปรับตัวให้เข้ากับชีวิตในเรือนจำได้ดีขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการอยู่ร่วมกันและความสงบของสังคมภายในเรือนจำและทัศนสถานอีกด้วย

๓. การจัดสวัสดิการและการให้การสงเคราะห์แก่คนต่าง ๆ แก่ผู้ต้องขัง โดยเฉพาะปัจจัย ๔ อันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตให้เพียงพอและเหมาะสมตามควรแก่ อากาศ ในฐานที่ผู้ต้องขังเป็นพลเมืองคนหนึ่งและในแง่ของมนุษยธรรม จะทำให้ผู้ ต้องขังมีความรู้สึกว่าการลงโทษนั้นเป็นสิ่งที่ทนได้ เขาไม่ได้ถูกทอดทิ้งจากรัฐ และ มีความรู้สึกที่ดีต่อทางเรือนจำอีกด้วย

๔. การปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง เจ้าหน้าที่ที่จะต้องยึดหลักของมนุษยสัมพันธ์และ ความเที่ยงธรรมในจิตใจ ใช้อำนาจหน้าที่ที่ชอบด้วยกฎ และระเบียบแบบแผน เมื่อผู้ ต้องขังกระทำผิดวินัยหรือมีข้อร้องเรียนใด ๆ จะต้องพิจารณาด้วยความรวดเร็ว และ ยึดหลักกฎหมายเพื่อให้เกิดความยุติธรรมแก่ผู้ต้องขังมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ผู้บังคับ บัญชาจำเป็นจะต้องสอดส่องดูแล ตรวจสอบและควบคุมการปฏิบัติงานของผู้บังคับบัญช ารายโดยใกล้ชิด

๕. ควรจะได้นำหลักของการจำแนกประเภทผู้ต้องขัง การปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง เป็นรายบุคคล และการแยกขังมาใช้อย่างจริงจังและทั่วถึง ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์และ ประสิทธิภาพในการแปรเปลี่ยนพฤติกรรมและฟื้นฟูจิตใจผู้ต้องขัง ให้กลับเป็นพลเมืองที่ และอยู่ในสังคมภายนอกได้เมื่อพ้นโทษไปแล้ว ในส่วนของเจ้าหน้าที่จำเป็นจะต้องมี ความรู้ความสามารถตามหลักการทางทัณฑวิทยา อาคารสถานที่ที่จะต้องใช้อำนวยการต่อ หลักการดังกล่าวด้วย

๖. ประการสุดท้ายจะต้องยอมรับว่า การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังเป็นเพียงมาตรการ ส่วนหนึ่งในการแก้ไขผู้ต้องขังในระหว่างถูกคุมขังอยู่เท่านั้น ดังนั้นประสิทธิภาพใน การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมจึงขึ้นอยู่กับทัศนคติหรือความรู้สึกของประชาชนที่มีต่อผู้ต้อง ขังที่พ้นโทษไปแล้ว ตลอดจนการกำหนดมาตรการแก้ไขสภาพแวดล้อมทางสังคมอื่น ๆ อันเป็นสาเหตุของการประกอบอาชญากรรมควบคู่กันไปด้วย